

תוכנית הוראת המשנה – כיתות ד-ח

מלמדים יקרים!

לימוד המשנה מלווה את תלמידינו בת"ת ברוב שנותיהם בו. החל מאמצע כיתה ד' ועד סופה של כיתה ח'. ישנם עקרונות יסוד המשותפים לכל הכיתות וישנם תחומים אשר משתכללים ונעשים מורכבים יותר ככל שרמתם של התלמידים מתקדמת.

להלן תוכנית הוראת המשנה, שחיבר הרב שלום בן שושן. בתוכנית זו נשתדל להתייחס לעקרונות היסוד של שיטת הלימוד במשנה תוך שימת לב לתהליך של התקדמות והשתכללות. הדברים נכתבים לאחר בדיקה מעמיקה ויסודית של לימוד המשנה בת"ת ומתוך שאיפה להתקדם ולהשתכלל.

מטרת חוברת זו ליצור קו למידה אחיד בכל הכיתות בת"ת, ולהציג את הדגשים בתחומי הלמידה השונים: בגירסה, בהבנה, במבנה השבוע והשיעור. כמובן, שלכל מלמד יש מקום להוסיף נופך משלו, תוך שמירת מסגרת תוכנית זו. כמובן, שמרכז הלימוד בנוי על חינוך לאהבת התורה ויראת שמים. התלהבות המלמד ושמתו בלימוד היא המפנימה בלב התלמידים את ההרגשה הנכונה של השמחה בלימוד.

תפילתנו, שנזכה ללמד את תלמידינו בדרך האמת ולא תצא תקלה מתחת ידינו, ושנזכה שמתוך עמל תורה אמיתי תצמח ותגדל אהבת התורה ויראת שמים.

ברכת שנת לימודים פוריה לכולנו. חזקו ואמצו!

הרב מיכאל בן שלמה

תוכן ענינים

א. תכנית שנתית.....	2
ב. גירסה	2
ג. הסבר.....	3
ד. כתיבה	5
ה. דף קשר	6
ו. מבחן.....	7
מבנה שיעורי משנה בכיתות ד – ו	8
המבנה השבועי	8
מבנה שיעור משנה בימי התקדמות א'-ד'	8
מבנה שיעורי משנה בימים ה – ו – ימי חזרה	9
מבנה שיעורי משנה בכיתות ז – ח	10
המבנה בשבועי	10
מבנה שיעורי התקדמות בימי א – ד	10
מבנה שיעורי חזרה ימי ה – ו	10

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

א. תכנית שנתית

התכנית נגזרת ממספר גורמים:

- מספר השעות השבועיות המוקדשות ללימוד משנה.
- רמת הלימוד.
- מורכבות המשניות.
- רמת התלמידים (לימודית והתנהגותית).

בע"ה בשנה"ל הקרובה (תשע"ב) מספר שעות הוראת המשנה בכיתה יהיו:

- כיתה ד' - מתחילים ללימוד משנה אחרי פסח) +3 שעות ביום.
כיתה ה' - +3 שעות ביום.
כיתה ו' - +3 שעות ביום.
כיתה ז' - 2.5 שעות ביום.
כיתה ח' - 2.5 שעות ביום.

תכנית ההספקים השנתית:

כיתה ד': מתחילים אחרי פסח. לומדים מסכתות: ברכות ויומא.

בסיס הספק: בתחילת הלימוד ההספק קטן יותר להטמעת הלימוד והניגון החדש של לימוד המשנה 3 עמודות בשבוע.

כיתה ה': המשך סדר מועד – מסכתות: ר"ה, סוכה, שבת, מגילה, פסחים, תענית, ושקלים. (נשארו מסכתות ביצה, מועד קטן, חגיגה ועירובין לתחילת כיתה ו').

בסיס הספק: 3 עמודות בשבוע.

כיתה ו': השלמת סדר מועד. ומעבר לניזקין – ב"ק, ב"מ, ב"ב, סנהדרין, מכות.

בסיס הספק: 4 עמודות בשבוע.

כיתה ז': מבבא-בתרא פרק ז', סנהדרין, מכות, שבועות, עדויות, עבודה זרה, הוריות – סיום ניזקין.

בסיס הספק: 3 עמודות בשבוע.

כיתה ח': השלמת ניזקין – שבועות עדויות, ע"ז, הוריות ומעבר לסדר נשים – קידושין, גיטין, כתובות.

בסיס הספק: 3 עמודות בשבוע.

ב. גירסה

המשנה – תורה שבעל פה – אשר רק משום "עת לעשות לה'" – ניתנה להיכתב. ראוי היה שיהיו המשניות שגורות על פינו אך משום ירידת הדורות כתובה המשנה לפנינו. למרות זאת, עלינו לשנן את המשנה, להפנים אותה ולהשתדל להטמיעה בתוך הזיכרון שלנו. גם אם מספר השינונים המתקיימים בכיתתנו אינם מביאים אותנו לידיעת המשנה בעל פה ממש מ"מ הם מקדמים אותנו ליעד הזה – ומאפשרים לנו לשלוט היטב בלשון המשנה, צורתה, מושגיה והמחלוקות שבה. ככל שהשינון יהיה רב בכמות ובאיכות – כך שליטתנו במשנה תהיה טובה יותר.

מכסת השינונים

בכיתות ד – ו – מספר השינונים בסיכומי של שבוע צריך לעמוד על 20 שינונים לכל משנה.

במהלך השנים – במקביל לתהליך ההתבגרות נוצרת שחיקה מסויימת בנושא הגירסה, ולכן מספר השינונים בכיתות ז – ח יעמוד על 15 שינונים בסכומי של שבוע.

את מכסת השינונים יש למלא **באותו שבוע** ולא לבנות על השלמות עתידיות, משום שיש **משמעות לחזרה רציפה כשהחומר עדיין טרי**. אין לצפות שמשנה שלא הושרשה בלימוד הראשוני תפוצה מאוחר יותר בעזרת חזרות מקוטעות ולכן – אם לא עכשיו – אימת!?

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

איכות הגירסא

- רצוי לכתוב תמיד את קטע הקריאה על הלוח לטובת מי שלא שמע/לא היה וכו'.
 - יש לשאוף לכך, שהגירסה תהיה משותפת לכל התלמידים, ושתהיה איכותית, כלומר – בקצב אחיד, בטון אחיד ובשמחה.
 - יש להקפיד על שינון בקצב שיעזור לנו להטמיע את הלימוד, לא איטי מידי ולא מהיר.
 - חשוב שהגירסה תהיה מתוך משניות מהדורת 'משנה סדורה' – השומרות על מבנה המשנה עם פיסוקים נכונים וניקוד מדוייק (בכל מקרה אין לשנן מתוך משניות מצוירות ודומיהן).
 - יש לשאוף לכך שהגירסה לא תהיה מכנית אלא תיעשה מתוך הקשבה והבנה של הדברים תוך כדי הקריאה.
- להרחבה בנושא הגירסא – עיין בסיכומי ההשתלמויות.

ג. הסבר

פשט המשנה

את המשניות יש להסביר בשפה ברורה ומובנת היטב תוך שמירה על מבנה נכון של ההסברים (בהמשך נפרט את מבנה השיעור). יש לחנך את התלמידים ליסודיות בהבנת המשנה – בראש ובראשונה הבנת פשט המשנה על בוריו, ואח"כ העמקה בסברא.

בלימוד נסביר היטב את המקרה והמצאות, אח"כ נבאר את הדין, ולבסוף נסביר את סיבת הדין. במידה וישנה מחלוקת במשנה – ננמק כל שיטה ונעמוד על נקודות המחלוקת.

חשוב להדגיש: אם ר"ע מברטנורא מעמיד את המשנה באוקימתא מסוימת יש להיצמד אליה (אולם במידה ומפרש אחר ביאר פשט אחר במשנה שקל יותר לבארו לתלמידים – ניתן לעשות זאת) בשום אופן אין "להמציא" פשט שנראה כלפי חוץ כהסבר המשנה אך אינו אליבא דאמת.

שני דגמים להוראת המשנה

בהמשך הדברים – ערכנו שני דגמים להוראת המשנה – האחד לכיתות ד-ו, והשני לכיתות ז-ח. וכאן נקדים: בכיתות ד-ו התלמידים מחזיקים 'משנה סדורה' (ניתן לאפשר גם משניות אחרות כגון מצויירות ומפורשות – לא בזמן השינון כנ"ל, רק לעזר כגון בלימוד מסכת שבת, רק אחר שקיבל רשות ממך לפתוח ולא על דעת עצמו אחרת עלול להיות ראשו ורובו בציור ולא בהסבר שלך).

בכיתות ז-ח יחזיקו התלמידים בנוסף למשנה סדורה גם משנה עם פירוש ר"ע מברטנורא ותפארת ישראל. הסיבה לשינוי בכיתות ז-ח: עם התפתחות התלמיד בלימודו יש לפתח את דרך ההוראה. ונסביר את הדברים: בגיל זה אין להסתפק בהסברים שהרב מסביר והתלמיד מקשיב. התלמיד צריך להיות פעיל ושותף בתהליך ההבנה של המשנה באופן אקטיבי. התלמיד יעיין בעצמו בפירושים תוך-כדי שילוב הסברים של הרב. ישנו עיקרון למודי חשוב אשר על פיו – הרב לא יסביר בעצמו דבר שהתלמיד יכול להגיע אליו בכוחות עצמו. העיקרון הזה יעיל ונכון כשלעצמו, אך במסגרת התוכנית שבחרנו לעצמנו – הספקים + הבנה – לא נוכל להשתמש בדרך זו בקביעות, משום שהיא תפגע מאד בקצב ההתקדמות. לכן, יש לבנות שילוב בריא בין הצורך להפעיל את התלמיד ולעשותו שותף פעיל בתהליך ההבנה, לבין הצורך להספיק חומר ולהתקדם. קשה לקבוע במסמרות מהו המינון המדוייק לשילוב הלמידה הפעילה תוך כדי השיעור, אך הדרך הזו צריכה להיות נר לרגליו של המלמד, והוא, בהתאם לעיקרון זה, יבנה את ההוראה בכיתתו. בכל אופן, הבחירה של המלמד צריכה להיות מאוזנת כדי שלא יבוא עיקרון אחד על חשבון חברו.

ראה בהמשך מבנה שעורי משנה.

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

עיונים מעבר לפשט

יש לחנך את תלמידינו להבנה יסודית ולהרגילם לחשיבה מעמיקה. גם מהלך זה יש לבנות בהדרגה ובשלבים ולא "לקפוץ מדרגות". כמובן, שעיונים אלו אמורים להגיע רק לאחר הבנה בהירה של פשט המשנה על נימוקיה. המינון של שילוב העיון במהלך לימוד המשנה משתנה מכיתה לכיתה.

בכיתות ד-ה – בלימוד של הסדר הראשון, סדר מועד, עדיף שלא להיכנס במהלך שיעור שגרתי לעיונים משמעותיים, משום שאצל תלמידים רבים החשיבה עדיין איננה בשלה להעמקה, לכן לא ניזום קושיות ותירוצים עמוקים, מאידך רצוי להרגיל אותם לשאול שאלות. אך אם התלמידים שואלים – אסור לדכא את השאלות החשובות הללו. יש להתייחס אליהם באחריות ורצינות ולהשתדל לענות במהלך השיעור אם הדבר ניתן. אולם, במידה והכניסה לשאלות כאלו תגרור היסח דעת של רוב הכיתה (שתגרום להפרעות ופגיעה בהספק וכו') – יש לתת לתלמיד דף מיוחד שבו ירשום את שאלתו. משהו בסגנון כזה:

בס"ד
<u>שאלת עיון</u>
פרק _____ משנה _____
השאלה: _____
שם השואל: _____

אם ישנה קבוצה בכיתה שמתעורר אצלה רצון להעמקה כבר בגילם הנוכחי – יש לקבוע להם שעה שבועית לשיעור עיון – ולאו דווקא ע"י המלמד. ניתן להביא ת"ח/ח/אברך רציני שיקבל מראש את השאלות ויבוא מוכן לשיעור עם התשובות וידבר איתם בלימוד.

כאן לא נפרט את מעלתה וחשיבותה של ההתייחסות הראויה לשאלות עמוקות, ואת הנזק הנורא הנגרם מדיכוי הרצון הזה ע"י נזיפות ("אתה מפריע", "אני לא שומע שאלות" וכדו').

כמו כן, אין לתת תשובות שאינן מספקות או להתחמק מתשובה אמיתית ויסודית וכבר נאמר המשנה "למד עצמך לומר איני יודע" (כמובן אחר הכנת השיעור ביסודיות=לא רק קריאת פירוש הרב קהתלי), אין להתבייש מכך ואפילו יש לשבח מאד את השואל על קושייתו החזקה. חשוב להדגיש, שהגדרת "העיון", אליה התייחסנו כאן, הינה על מה שמעבר להבנה היסודית של המשנה. הדברים אמורים ביחס לקושיות ממשנה על משנה, או מה יאמר תנא מסויים במקרה מסויים? מה יהיה הדין במצב מורכב? וכדומה. – דברים שאינם מעניינו של ההסבר היסודי של הפשט.

בכיתה ו' – התלמידים כבר בוגרים יותר ועוסקים בסדר נזיקין – נושא שמזמין הרבה שאלות וסברות. כאן כבר ניתן לשלב מידי פעם עיון, גם ביוזמת המלמד, ושאלות מחיי היום יום.

לגבי המינון – ראוי כבר לצעוד צעדים ראשונים של עיון בלימוד זה. אם כן, יש להיזהר שלא להיסחף יותר מידי. עיסוק שבין פעמיים לארבע פעמים בשבוע בשאלות עיוניות נראה כסביר, במידה ואינו לוקח נתח משמעותי מזמן הלימוד. בדף הקשר כדאי להכניס שאלות אלו עם כוכבית "*" ולציין מקורות לעיון בשאלה זו. כמו כן, במידה וישנה קבוצת תלמידים שאינה זוכה להרות צימאונה במינון העיון הנוכחי – כדאי שיכתבו את השאלות לעצמם במחברת או בטופס "שאלת עיון" ויקבע להם שיעור שבועי לעיון כנ"ל.

בכיתות ז-ח' – בשכבת גיל זה נדרשת מהמלמד הכנה מעמיקה של המשניות הכוללת עיון במפרשים השונים על-מנת שיוכל לשלב תוך כדי הלימוד שאלות ועיונים שיהפכו את הלימוד למעניין, מושך ואתגרי. כמו כן, היות והתלמידים מחזיקים לפנייהם משנה עם פירוש רע"ב ותפארת ישראל אך טבעי הוא שיעיניו תוך-כדי הלימוד בשאלות העולות בדברי המפרשים. אולם יש להיזהר שלא להיגרר לשלב העיון לפני שפשט המשנה הובן היטב לכולם. יש לשמור בעקביות על מהלך השיעור – ולא לאפשר לשאלות 'לקפוץ' לפני זמן.

יש להדגיש: אין מצווה להיכנס לכל שאלה העולה בדברי המפרשים, אך יש להשתדל לבנות את יסודות העיון בקרב התלמידים ולהתעכב כשיש צורך. אם החבריה התחנכו היטב – הם ישאלו מעצמם את השאלות ויצפו לתשובות. להרחבה בנושא – עיין בסיכומי ההשתלמויות.

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

ד. כתיבה

כחלק מהלוי"ז היומי יש לשלב כתיבה במחברת או בדפי עבודה. התלמיד צריך לדעת לבטא את עצמו היטב הן בע"פ והן בכתב. כמו כן, בכתיבה ניתן להגיע לרובד יסודי יותר של הבנה והיא מסייעת להטמעת החומר הלימודי. מלבד היתרונות הנ"ל חשוב להדגיש שכתב ידו של התלמיד עדיין אינו מעוצב דיו, סגנון כתיבתו דורש שיפור ואצל רוב התלמידים אינו נקי משגיאות כתיב. על המלמד מוטלת גם אחריות לליווי כתיבתו של התלמיד (בנוסף למורים המקצועיים המופקדים על כך) ולסייע לו במידת האפשר, וכשצריך להפנותו לעזרה מתאימה. יש לקחת לפחות 4 פעמים את מחברות הבנים לבדיקה וליידע את ההורים על בדיקתן.

☞ להרחבה ולהנחיות נוספות בנושא – עיין בדפים של תמר אודס.

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

ה. דף קשר

בכל יום שישי יצאו התלמידים הביתה מצויידים בדף קשר בו יבוא לידי ביטוי כל מה שנלמד במהלך השבוע. מטרתו של דף הקשר:

- שיתוף ההורים בנעשה במשך השבוע בכיתה + הודעות כיתתיות. (מומלץ לשלוח את דף הקשר גם במייל כיתתי, בשנה שעברה למד ילד מתוך דף קשר שהוצא בחו"ל).
- דף הקשר, כפשוטו, שותפות אמיתית של ההורים ולקיחת אחריות על לימודו וידיעותיו של הבן, עיקרה של מצוות ת"ת היא על האב ואנו רק השליחים.
- הלימוד המשותף בבית מקרין לילד שאכפת להורים ממה שלמד בת"ת.
- אפשרות לעקוב אחר רמת ידיעותיו של הבן – התלמיד.
- כשהתלמיד יודע שיצטרך לעמוד למבחן מול הוריו – ישקיע יותר.
- הלימוד בכיתה נעשה באופן כולל לכולם יחד. הלימוד בבית – פרטני, יחידני, וזה מאפשר לילד להתבטא יותר ומאפשר סגירת פערים, השלמת הסברים ולימוד חומר שהיה חסר לתלמיד מחמת היעדרות. ישנם תלמידים שלולי דף הקשר היו ידיעותיהם...
- לימוד וחזרה נוספת המפנימים יותר את מה שנלמד בשבוע שחלף.
- בשבת אין חופש מהתורה – לומדים כל יום ודף הקשר מסייע למסגרת הזו.

מבנה דף הקשר במשנה

פתיחה של הרב – פניה להורים, סקירה על השבוע שחלף תוך ציון אירועים מיוחדים, בקשות, תזכורות וכו'... (פינות הלכה, מידות ומוסר אמונה ותפילה וכו'...). לציין לשבח תלמידים, ולאחל איחולים לרגל יום הולדת ושאר שמחות. אח"כ לעבור לתוכן:

ההספק השבועי: מסכת _____ מפרק _____ משנה _____ עד פרק _____ משנה _____
פרק _____

משנה א' – כותרת למשנה

כותרת משנה על תת נושא במשנה

כותרת משנה נוספת

שאלות על המשנה:

1, 2, 3, 4 ...

*5. (שאלת כוכבית, לסימון שאלת העמקה, תוך ציון מקורות לעיון (עיין מפרש פלוני...)).

משנה ב' – כותרת למשנה – כנ"ל משנה א'

שאלות על המשנה:

1, 2, 3, 4 ...

*5. (שאלת כוכבית).

וכו' וכו'.

- **ספח בסוף דף הקשר:** שמחתי ללמוד עם בני _____ נ"י את דף הקשר בשבת.

דברים שחשוב לי (ההורה) להוסיף:

חתימת הורים

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

ו. מבחן

בכל יום ראשון יתקיים מבחן בכתב על החומר שנלמד בשבוע הקודם.
מטרת המבחן: יצירת מחוייבות ואחריות אצל התלמיד למה שלמד. ובדיקת רמתו הלימודית של התלמיד.
במבחן יש לכלול שאלות שיבדקו את כל הדברים שעליהם התעכב המלמד בשיעור. כמובן, תוך שימת דגש על הנושא העיקרי, **פשט המשניות – מחלוקות וסיבות.** כדאי להכניס גם שאלת/שאלות **בונוס** שיעסקו בשאלות **עיוניות.**
את המבחנים יש לקיים במחברת מבחנים מסודרת, ולא בדפים, לחיזוק הכתיבה והמעקב, הן מצידנו והן מצד ההורים – במחברת המבחנים ירוכזו כל המבחנים עם הציונים כקובץ מסודר ולא מפוזר.
נא לשלב בכל מבחן גם שאלות השלמת משפטים מהמשניות – לחיזוק נושא הגירסא.

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

מבנה שיעורי משנה בכיתות ד – ו

המבנה השבועי

- ימים א'-ד' – ימי התקדמות; ימים ה'-ו' – ימי חזרה
- במידה ויש למלמד יום חופשי – יתאים את התכנון השבועי של התקדמות / חזרות עפ"י יחס שווה של **שני שליש התקדמות**.
- בכל יום יש מעט יותר משלושה שיעורי משנה (למעט כיתה ד' שישנם בין שניים לשלושה שיעורים).
- המבנה היומי בימים א – ד – עפ"י התכנית שנסגרה עם כל מלמד.
- בשיעורים הראשונים (מ-9:00) – לומדים משניות חדשות.
- בשיעור האחרון (10:12) – חוזרים על המשניות מהשיעורים הקודמים ומסיימים במשימת כתיבה.
- המבנה היומי בימים ה – ו – עפ"י התכנית שנסגרה עם כל מלמד.
- ביום ה' – חוזרים על החומר של ימי א', ב', וחצי ג'.
- ביום ו' – חוזרים על החומר של חצי יום ג', ויום ד'.
- בשיעור השלישי ביום ו' – (במידה ועומדים בהספק החזרות) חלוקת דף הקשר וחזרה בעזרתו על החומר השבועי.

מבנה שיעור משנה בימי התקדמות א'–ד'

שיעורי התקדמות (משעה 9:00):

משנה א'

- הקדמה קצרה – במה הולכים לעסוק.
- גירסה של כל הפרק פעם אחת (חשוב לפתוח ולסגור כל יום בגירסה על כל הפרק).
- גירסה של המשנה חמש פעמים.
- כתיבת כותרת תמציתית על הלוח. (במידה ויש יותר מנושא אחד – לפרט)
- הקדמה מפורטת – כולל ביאור מושגים יסודיים בהם נתקל במשנה.
- ביאור המשנה עצמה – המקרה, הדין, הסיבה.
- במידה וישנה מחלוקת – יש לנמק כל שיטה ולעמוד על נקודת המחלוקת.
- שאלות תלמידים (להקדים שאלות פשוט לשאלות מעמיקות) לעיתים יזום המלמד שאלות עומק.
- סיכום המשנה.
- גירסה של המשנה חמש פעמים.
- מעבר למשנה הבאה...
- עד סוף השיעור השני.
- שיעור אחרון (10:12):
- חוזרים בקצרה על המשניות שנלמדו בשני השיעורים הקודמים באופן הבא:
- קריאת המשנה פעמים.
- הסבר המשנה.
- קריאת המשנה פעמים נוספות.
- מעבר למשנה הבאה – הקדמה קצרה לפני הגירסה, כדי לתת רווח בין המשניות.
- לאחר סיום הסבר כל המשניות – קוראים קריאה אחת רצופה של כל המשניות שנלמדו היום + קריאה אחת של כל הפרק.
- משימת כתיבה – במחברת או דף עבודה, 20 דקות – שאלות הבנויות על ההסברים מי שסיים מראה לרב ויוצא החוצה.

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

מבנה שיעורי משנה בימים ה – ו – ימי חזרה

קצב ההסברים מהיר יותר – כדאי לשתף את התלמידים באופן פעיל בהסבר. יש לשים דגש על סיכום המשניות וסידורם לפי נושאים ופרטי נושאים.

יום ה':

כשלושה וחצי שיעורי משנה – בכל שיעור חוזרים על חומר יומי מימי ההתקדמות, באופן הבא:

- הקדמה למשנה.
- גירסה של כל הפרק פעם אחת.
- גירסה של המשנה ארבע פעמים (ניתן להוריד ל 2 את מס' הגירסאות במידה והמלמד המחליף גם גורס איתם משניות אלו).
- הסבר המשנה (כולל שאלות תלמידים).
- סיכום המשנה.
- גירסה של המשנה ארבע פעמים (כני"ל ביחס למס' הגירסאות).
- מעבר למשנה הבאה – הקדמה, כדי ליתן רווח בין משנה למשנה, גירסה וכו'.
- בסוף השיעור האחרון – גירסה רצופה של כל המשניות שחזרנו עליהם היום + גירסה על כל הפרק. (במידה ונשאר זמן – לשלב משימת כתיבה).
- בכל יום יש לערוך חזרה קצרה על הנלמד ביום הקודם (שינון 2 פעמים ושאלות).

יום ו':

- **בשיעורים הראשונים:** קריאת כל הפרק פעם אחת, חזרה על המשניות של חצי יום ג' ויום ד' (זו גם ההזדמנות להשלים משניות שאולי לא הספקנו לחזור עליהם ביום ה') ע"פ המתכונת של יום ה' + קריאת כל הפרק פעם אחת.
- בשיעור האחרון:** חלוקת דף קשר – ובמידה ועומדים בהספק החזרות – לחזור בעזרתו על החומר השבועי. קריאה רצופה של כל החומר השבועי.

שבת שלום.

מבחן בכתב על החומר השבועי – לפני כן – גירסה אחת של כל המשניות של החומר השבועי
סה"כ: 25 גירסה, 3 הסברים + דף קשר + מבחן.

בהצלחה רבה!!!

תלמוד תורה דביר (ע"ד)

מבנה שיעורי משנה בכיתות ז – ח

המבנה בשבועי

- א'ד' – ימי התקדמות; ה'ו' – ימי חזרה.
- במידה ויש למלמד יום חופשי – יתאים את היחס בין התקדמות לחזרה באופן ששני שליש מהזמן – התקדמות ושליש חזרות.
- כל יום יש מעט יותר משני שיעורי משנה.

מבנה שיעורי התקדמות בימי א – ד

- הקדמה קצרה – המסבירה במה הולכת המשנה לעסוק.
- גירסה אחת של כל הפרק.
- גירסה של המשנה ארבע פעמים.
- כתיבת כותרת על הלוח (במידה ויש יותר מנושא אחד – לפרט).
- הקדמה מפורטת הכוללת ביאור מושגי יסוד בהם נתקל בלימוד המשנה.
- ביאור המשנה עצמה: בזמן ההסברים פתוחה לפני התלמידים משנה עם פירוש רע"ב ותפ"י המלמד יסביר את המשנה תוך שילוב עיון משותף בדברי המפרשים יחד עם התלמידים (ביחס למינוח ולאופן העברת הענין – כתבנו על כך בנפרד)

יש להדגיש: למרות "העליה בדרגה" של התלמידים אין לזנוח את ביאור הפשט באופן יסודי.

יש לעמוד היטב על ביאור המקרה / המציאות הדין וסיבתו.

במידה וישנה מחלוקת – לנמק כל שיטה ולעמוד על נקודת המחלוקת.

- שאלות התלמידים – בתחילה שאלות פשוט ואח"כ שאלות עומק (לעיתים יזום המלמד שאלות עומק).
- סיכום המשנה.
- גירסה של המשנה ארבע פעמים.
- מעבר למשנה הבאה... - גירסה אחת על כל הפרק.
- רבע שעה לפני סיום הזמן היומי במשנה – משימת כתיבה במחברת/דף עבודה, שאלות סיכום על המשניות שנלמדו.

מבנה שיעורי חזרה ימי ה – ו

- קצב ההסברים מהיר יותר – כדאי לשתף את התלמידים באופן פעיל בהסבר. יש לשים דגש על סיכום המשניות וסידורם לפי נושאים ופרטי נושאים. חוזרים על המשניות שנלמדו בימי א – ד.
- גם בימי החזרה פותחים וסוגרים את היום בקריאת כל הפרק.
- הקדמה למשנה.
- גירסה של המשנה שלוש פעמים.
- ביאור המשנה – בעזרת משנה פתוחה עם מפרשים ויחד עם התלמידים.
- סיכום המשנה.
- גירסה של המשנה שלוש פעמים.
- מעבר למשנה הבאה...

שעה אחרונה ביום שישי – הצעה – התפצלות – קבוצת שיעור עיון - לתלמידים מוכשרים ששאלו שאלות עמוקות. ובמקביל, קבוצת חזרה בחברותות בכיתה על החומר השבועי בעזרת דף הקשר, ולהדגיש נקודות מורכבות בהסבר. דף קשר – שבת שלום!

מבחן בכתב ביום ראשון. לפני המבחן גירסה רצופה של החומר השבועי.

סה"כ: 15 גירסה + פעמים הסבר + דף קשר + מבחן. בהצלחה רבה!!!